

Vergaderjaar 1992-1993

22 800 VI

Vaststelling van de begroting van de uitgaven en van de ontvangsten van hoofdstuk VI (Ministerie van Justitie) voor het jaar 1993

Nr. 39

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 2 maart 1993

1. Nationale postcodeloterij

In vervolg op mijn brief van 14 juli 1992, houdende beantwoording van vragen van het lid van uw Kamer, de heer Schutte inzake **de Postcode-loterij** (Aanhangsel Handelingen nr. 727, vergaderjaar 1991-1992), alsmede ter voldoening aan mijn toezegging tijdens het mondelinge vragenuur op 25 augustus 1992 inzake hetzelfde onderwerp, zend ik u hierbij het onlangs aan mij aangeboden rapport van de heer W. Etty, interimvoorzitter van de Stichting Nationale Postcode Loterij.¹

Met het oog op de continuïteit van de postcodeloterij en het belang dat is gemoeid met de opbrengst van dit kansspel voor een aantal goede doelen, heeft de heer Etty, mede op mijn verzoek nader onderzoek verricht naar de feitelijke en juridische situatie en de gang van zaken bij de postcodeloterij sedert haar oprichting. Op basis van dit onderzoek heeft de heer Etty aanbevelingen gedaan omtrent de juridische structuur en de bedrijfsvoering van deze stichting. Deze aanbevelingen zijn door de interimvoorzitter besproken met de direct betrokkenen bij de uitvoering van de postcodeloterij, die zich kunnen verenigen met de aanbevelingen. Daarnaast zijn door de heer Etty tevens aanbevelingen gedaan betreffende het toezicht op loterijen.

Het rapport bevat een heldere analyse en een genuanceerd beeld van de ontwikkelingen van de loterij vanaf de introductie van dit kansspel in 1990. Hieruit komt duidelijk naar voren dat de meest cruciale factor bij deze ontwikkelingen de *onstuimige groei binnen een zeer korte tijds-spanne* van deze loterij was. Binnen een tijdsbestek van nauwelijks drie jaren heeft deze loterij een omzet behaald die uitgaat boven die van andere landelijke kansspelen. Zowel alle betrokkenen bij de uitvoering van de loterij als bij het Ministerie van Justitie hebben door deze snelle groei de organisatie in haar ontwikkeling niet voldoende kunnen beheersen en controleren. De organisatiestructuur, de verdeling van de

¹ Ter inzage gelegd bij de afdeling Parlementaire Documentatie.

opbrengst, de vergoeding voor de zogenoemde initiatiefnemers, alsmede de controle van overheidswege, waren afgestemd op een kleinschalig kansspel. Door de ongekenne groei hebben onderscheiden betrokkenen een aantal steken laten vallen; ik verwijs naar het rapport van de heer Etty.

Ten aanzien van het functioneren van de postcodeloterij onderstreep ik de conclusie van de interimvoorzitter dat er geen sprake was van vooropgezette bedoelingen om buiten de grenzen te treden van hetgeen is toegestaan ingevolge de Wet op de kansspelen. Evenmin is er blijkens de rapportage sprake geweest van ontoelaatbare privé bevoordeling van de initiatiefnemers. Dit leidt mij primair tot de conclusie dat er geen reden is om over te gaan tot het niet continueren van de vergunning. Wel zijn, overeenkomstig de aanbevelingen, ingrijpende wijzigingen noodzakelijk in de organisatorische vormgeving van de postcodeloterij, ten einde ongewenste vermenging van functies te voorkomen en een evenwichtige toedeling van bevoegdheden en verantwoordelijkheden te bewerkstelligen. Met instemming heb ik kennis genomen van het besluit van het bestuur van de postcodeloterij om deze aanbevelingen over te nemen en de statuten dienovereenkomstig te wijzigen; de voorgenomen wijzigingen heb ik inmiddels goedgekeurd. Hiermee wordt een organisatievorm in het leven geroepen vergelijkbaar met die van andere landelijke kansspelen, die een adequate bestuurlijke en juridische inbedding verzekert, passend bij de maatschappelijke betekenis van deze vorm van het kansspel. Aldus wordt in de eerste plaats gewaarborgd dat de opbrengst van de loterij een juiste bestemming krijgt. Ik wijs er in dit verband op dat ook een verbreding van de maatschappelijke doeleinden die met de opbrengsten worden gediend, deel uitmaakt van de postcodeloterij «nieuwe stijl». Voorts wordt door de gewijzigde interne structuur een adequate functiescheiding verzekerd, en daarmee een verantwoorde afweging van de noodzakelijke kosten. De basis voor deze, op nieuwe bestuurlijke leest geschoeide postcodeloterij, vormt de door mij heden verleende vergunning, waarvan een kopie als bijlage bij deze brief is gevoegd.¹

Ik kom thans toe aan de toezichthoudende rol van het Ministerie van Justitie bij loterijen, waaromtrent eveneens door de heer Etty aanbevelingen worden gedaan. Ik moet vaststellen dat het uitgeoefende toezicht door de snelle groei van de loterij, met de daaraan verbonden risico's geen gelijke tred heeft gehouden met de ontwikkelingen bij de postcodeloterij. Naast de in het rapport geschetste omstandigheden ben ik het ook overigens eens met de aanbeveling dat een meer gespecialiseerde dienst beter in staat moet worden geacht om, in het bijzonder gelet op de ontwikkelingen op het terrein van de kansspelen zoals geschetst in het rapport van de Commissie Haars, een adequaat toezicht uit te oefenen op de kansspelen. Bij brief van 18 augustus 1992 heb ik uw Kamer reeds geïnformeerd dat ik mij kan verenigen met de aanbevelingen van genoemde commissie, strekkende tot het instellen van een College voor de kansspelen, dat belast zal worden met het toezicht op alle landelijke kansspelen. Ik zal mij inspannen dat een daartoe strekkend wetsvoorstel op zeer korte termijn bij de Raad van State ter advies aanhangig wordt gemaakt. Te zijner tijd zal daarmee het geheel aan beleidsmatig toezichthoudende taken worden geconcentreerd bij een daartoe kwantitatief en kwalitatief voldoende toegerust bestuursorgaan.

Ik ben mij er van bewust dat, voordat de implementatie van dit College kan worden gerealiseerd, enige tijd zal verstrijken. Daarom heb ik enkele tussentijdse maatregelen getroffen. Enerzijds wordt, om te beginnen in de nieuwe vergunning voor de postcodeloterij, de controleverplichting van de accountant van de loterij verscherpt. Anderzijds is het toezicht

¹ Ter inzage gelegd bij de afdeling Parlementaire Documentatie.

vanwege het Ministerie van Justitie, waaronder de mogelijkheid tot aanvullende controle door de departementale accountantsdienst verscherpt. Deze maatregelen zullen ook gaan gelden voor de andere landelijke loterijen aan wie op basis van artikel 3 van de Wet op de kansspelen vergunning is verleend.

Met het bovenomschreven samenstel van maatregelen acht ik een verbeterde controle van overheidswege op korte en middellange termijn zowel met betrekking tot de kansspelen in het algemeen als de postcoloterij in het bijzonder op afdoende wijze verzekerd.

Ik vertrouw u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

De Staatssecretaris van Justitie,
A. Kosto